

Afskedstale til TFS

København, Vartov, 1. marts, 2014

Som det er fremgået af indkaldelsen til denne generalforsamling og den pressemeddelelse, der blev udsendt i går, bliver dette min sidste generalforsamling som medlem af bestyrelsen, idet jeg har besluttet ikke at genopstille.

For at undgå enhver misforståelse, skal jeg understrege, at min beslutning hverken skyldes, at jeg er aldersvækket (det mener jeg i hvert fald ikke) eller at jeg er blevet træt af TFS eller utilfreds med Selskabets udvikling.

Tværtimod, har jeg truffet denne beslutning, fordi det går godt med TFS, og fordi vi har en ledelse, der sagtens kan klare sig uden mig.

Desuden skal jeg gøre opmærksom på, at jeg har været formand i ni år, og jeg synes tiden er kommet til at andre tager over.

Nu skal man dog ikke tro, at jeg har tænkt mig at sidde i en gyngestol foran kaminen med et tæppe over benene. Jeg er stadigvæk redaktør af Dispatch International sammen med Ingrid Carlqvist og desuden driver jeg forlaget Trykkefrihedsselskabets Bibliotek, hvor der gerne skulle mere fut i sagerne. Der er også nogle bøger, jeg gerne vil have skrevet.

Så jeg får rigeligt at tage mig til.

Her på falderebet kunne jeg have lyst til at sige lidt om den betydning TFS har haft.

Det er som bekendt svært at drage konklusioner om begivenheder, der er tætte på. Historikere vil helst have, at der er gået nogle år, inden de begynder at gøre sig kloge på, hvad det hele har betydet.

Men jeg prøver alligevel.

Når jeg fra tid til anden er blevet spurgt, hvad jeg mener TFS har udrettet, så har jeg svaret, at TFS har holdt et rum åbent for frie ytringer. Vi har været den våge i isen, der har betydet, at alt ikke er frosset til, sådan som stærke kræfter både herhjemme og i udlandet arbejder på. Havde vi ikke været der, er jeg bange for, at det ville have set sort ud.

Det er svært at pege på konkrete sejre, vi har vundet. Det er ikke lykkedes os at få afskaffet de to frygteligste paragraffer i vores straffelov – nemlig §140 (om blasfemi) og § 266b (der populært kaldes racismeparagraffen). Og forklaringen er den simple, at magthaverne ikke ønsker at give disse instrumenter fra sig. De vil have dem i reserve for at kunne bruge dem, når nogen truer deres magt. Eller den dag nogen truer med at stille dem til ansvar for at have ødelagt landet med deres besynderlige indvandringspolitik, deres islamofili og deres kryben for bureaukraterne i Bruxelles.

De vil have § 140 og § 266b for at kunne stoppe enhver, der siger sandheden.

Kampen mod krænkelserparagrafferne skal fortsætte med al den styrke, vi kan opbyde. Og det er jeg sikker på, at den kommende bestyrelse vil gøre.

Vores betydning er, at vi har eksisteret og at vi har holdt os på benene trods alle forsøg på at bagtale os, lægge os for had, trække os i retten og det, der er værre. Fra begyndelsen havde vi en stort set enig presse imod os, og vi var oppe mod det knusende flertal af Folketingets medlemmer, der med markante undtagelser sandt for dyden ikke bekymrer sig det ringeste om ytringsfriheden, men gerne sælger hvad som helst, hvis de mener, det kan tjene egne karrieremæssige og materielle interesser. Den såkaldte universitetsekspertise og det meste af kulturlivet har vi også haft på nakken. Det ser heller ikke ud til, at vi har mange venner hos anklagemyndigheden.

Men vi har stået imod og er blevet ved med at sige vores mening om ytringsfrihedens umistelighed. Vi er aldrig gået på kompromis og aldrig begyndt at tale om den pæne tone og vi har aldrig accepteret, at der skulle eksistere en ret til ikke at blive fornærmet.

Og vi er vel den eneste frivillige organisation, der har gjort det uden at vakle. Der findes ganske vist en anden forening, der betragter sig som meget pænere end os, og som på papiret også skulle kæmpe for ytringsfriheden. Men uden at gå i detaljer, kan man vel sige, at den mest har markeret ved at opfinde argumenter for ytringsfrihedens begrænsning.

Siden jeg holdt min første beretning til den stiftende generalforsamling i marts 2005, har jeg forsøgt at fastholde to hovedsynspunkter:

For det første: Når nogen prøver at undertrykke andres ytringsfrihed, er det altid fordi de ønsker at gennemføre noget, som de ikke kunne få igennem, hvis der var frihed til at kritisere, til at indhente og udbrede information og til at diskutere. Eller også er det fordi de vil beskytte en magtposition, som de ikke kunne holde, hvis folk havde ret til at sige, hvad de ville.

For det andet: Bekendelser til ytringsfriheden i almindelighed er al ære værd, men bringer os næppe nogen steder. Selv den største skurk og undertrykker kan holde festtaler om, hvilken vidunderlig ting ytringsfriheden er.

Hvis vi skal tage os selv alvorligt – og hvis andre skal kunne tage os alvorligt – bliver vi nødt til nøje at analysere, hvem det konkret er, der vil tage ytringsfriheden fra os og med hvilket formål. Og så må vi konfrontere disse kræfter og efter bedste evne sige sandheden om dem.

I min første beretning tilbage i 2005 identificerede jeg to hovedkilder til de angreb på ytringsfriheden, som vi ser omkring os lige nu: Islam og EU. Og den anklagemyndighed, der konstant står på spring for at trække os i retten, handler som håndlanger for diktatoriske kræfter. Det samme gør de medier og de såkaldte kulturpersonligheder, der har gjort deres bedste for at lægge TFS for had

Det har jeg sagt åbent gennem alle årene og det vil jeg blive ved med at sige.

Jeg håber, at den kommende bestyrelse vil holde fast i de to synspunkter, jeg lige har opregnet, således at vi aldrig bliver en tandløs forening af festtalere, der mest bekymrer sig om den gode tone.

Hvis vi holder denne kurs, bliver vi aldrig et sted, hvor folk kan pleje deres karriereambitioner og starte en social opstigning. Det kan man gøre så mange steder – og TFS må ikke blive et af dem.

Til sidst vil jeg takke TFSs medlemmer, der gennem årene har vist mig den ære at vælge mig til bestyrelsen, og mine kammerater i bestyrelsen, der har peget på mig som formand.

Det har været mig en glæde at stå i spidsen for en forening af så uforfærdede mennesker.

Jeg er sikker på, at når denne periodes danmarkshistorie engang skal skrives – hvis der overhovedet er et Danmark og nogen, der vil skrive om det – så vil Trykkefrihedsselskabet af 2004 komme til at indtage en fornem plads som et af de få centre for modstand mod undertrykkelse, ensretning og fordummelse.

Tak for ni gode år. Og held og lykke med de næste.